

การนิเทศภายในโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต 7
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

INTERNAL SUPERVISION IN THE CONSORTIUM 7 UNDER SECONDARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE SURIN

กิตติพงษ์ คำดี

Kittipong Khamdee

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Master of Education, Educational Administration Faculty of Education Bangkokthonburi University

e-mail: kittipongkhamdee@gmail.com

Received: September,16 2024

Revised: June,10 2025

Accepted: June,26 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ: (1) ศึกษาการนิเทศภายในโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ และ(2) เปรียบเทียบการนิเทศภายในโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ตามการประเมินของครู จำแนกตามอายุ และระดับการศึกษา การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรเป็นครูโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ จำนวน 150 คน กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ จำนวน 108 คน วิธีดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาเอกสาร และการวิจัย (2) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) การเก็บรวบรวมข้อมูล และ(4) วิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า (1) การนิเทศภายในโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก และ (2) เปรียบเทียบการนิเทศภายในโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ตามการประเมินของครู จำแนกตามอายุ และระดับการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การนิเทศภายใน, โรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต 7, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

Abstract

The objectives of this research were: (1) to study internal supervision in the Consortium 7 under Secondary Educational Service Area Office Surin; and (2) to compare internal supervision in the Consortium 7 under Secondary Educational Service Area Office Surin, according to teachers' evaluations, classified by age, and education level. The research was survey research. The population was 150 teachers in the Consortium 7 under Secondary Educational Service Area Office Surin. The sample was 108 teachers, obtained by stratified random sampling technique. There were four steps of the research procedure: (1) review of related literature; (2) constructing research instrument; (3) collecting the data; and (4) analyzing the data. The instrument used for collecting data was a five-point rating scale

questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, means, Standard Deviation, and t-test.

The results were found that: (1) internal supervision in the Consortium 7 under Secondary Educational Service Area Office Surin, overall and aspect were at high level; and (2) comparison of internal supervision in the Consortium 7 under Secondary Educational Service Area Office Surin , according to teacher's evaluation, classified by age, and educational level, overall were not different.

Keywords: Internal Supervision, The Consortium 7, Secondary Educational Service Area Office Surin

---

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การพัฒนามนุษย์กับการปฏิรูปการศึกษาจึงเป็นสิ่งที่ต้องทำคู่กันไป ซึ่งขึ้นอยู่กับกระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้บัญญัติไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพ เพื่อพัฒนา คุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจำเป็นต้องอาศัย กระบวนการปฏิบัติอย่างหลากหลาย ประกอบด้วย กระบวนการบริหารจัดการ กระบวนการจัดการ เรียนรู้ และกระบวนการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุล ทั้งด้าน ร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลเมืองโลก ยึดมั่นในการ ปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้ และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษา การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิตโดยมุ่งเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 4) ดังนั้น เพื่อให้การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานบรรลุผลตาม เป้าหมาย ผู้บริหาร และครูต้องทำหน้าที่ในการพัฒนาการศึกษา พัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณภาพตาม มาตรฐานที่กำหนด ซึ่งต้องอาศัย กระบวนการสำคัญ คือ กระบวนการการบริหาร กระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศการศึกษาจะต้องมีการ ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องควบคู่กันไป(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552: 1)

จากนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อมุ่งหวังที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้เข้าสู่มาตรฐานสากล นักเรียนได้รับการพัฒนาทุกด้านอย่างเต็มศักยภาพ ดังนั้นบุคลากรในโรงเรียนที่มีความสำคัญที่จะต้องปฏิบัติภารกิจนี้คือ ครู ซึ่งในโรงเรียน หรือสถานศึกษาทุกแห่งจะประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ต้องทราบถึงภารกิจหลัก และตระหนักถึงความสำคัญในภารกิจของตนที่จะต้องปฏิบัติโดยเฉพาะครูซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาเรียนรู้โดยจะต้องมีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีศักยภาพ และประสิทธิภาพ ตัวบ่งชี้ที่จะบ่งบอกความรู้ ความสามารถ ในด้านนี้ คือการจัดการนิเทศการเรียนการสอนของครูผู้สอน ดังนั้นครูผู้สอนต้องรู้ และเข้าใจกระบวนการ เทคนิควิธี กิจกรรมการนิเทศ จึงอาจกล่าวได้ว่า “ครูที่ประสบความสำเร็จ คือครูที่มีความคิดเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ” การนิเทศการสอนเป็นส่วนหนึ่งในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และในการประกันคุณภาพในมาตรฐานที่ 18 ได้กำหนดให้สถานศึกษามีระบบการนิเทศการสอน และนำผลไปปรับปรุงการสอนอย่างสม่ำเสมอ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

การนิเทศภายในเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ มีปัญหา และอุปสรรคคือการขาดวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถทางการพัฒนาหลักสูตร ครูไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน ครูมีภาระงานมาก ขาดงบประมาณ และแหล่งเรียนรู้ ครูขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน และขาดการประเมินผลที่ได้มาตรฐาน การนิเทศการศึกษาจึงเป็นหัวใจของการพัฒนาครูให้มีคุณภาพ และส่งผลให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอน เป็นการพัฒนาผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตทางการศึกษาให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ เพราะการนิเทศการศึกษาเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริม เช่น แก่ข้อบกพร่องในการจัดการเรียนการสอน ป้องกันไม่ให้เกิดปัญหา และอุปสรรคในการบริหารหลักสูตร รู้จักใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ หรือนวัตกรรมทางการศึกษา ส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า วิจัย และหาสิ่งที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน แต่การนิเทศส่วนใหญ่ยังไม่บรรลุตามเป้าหมาย และยังมีปัญหาเกิดขึ้นอยู่เสมอ เช่น ครูผู้สอนมีความรู้สึกว่าการนิเทศเป็นการเพิ่มปัญหาแก่ครูผู้สอนมากกว่าจะเป็นการช่วยแก้ปัญหา เพราะการนิเทศเป็นลักษณะที่เป็นการวัดผลการสอน การตรวจดูผลงานมากกว่า ทำให้ครูผู้สอนรู้สึกหวาดกลัว ประหม่า ขาดความเชื่อมั่น ไม่พอใจ เพราะเกิดความรู้สึกว่าผู้นิเทศจะมาจับผิด และความต้องการในการนิเทศโดยทั่วไปนั้นเป็นความต้องการของศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารที่ต้องปฏิบัติงานตามหน้าที่ มากกว่าเป็นความต้องการของครูที่จะขอรับการนิเทศการสอน ซึ่งไม่เป็นไปตามขอบข่ายงานนิเทศภายในสถานศึกษา ที่ว่าการนิเทศการปฏิบัติงานของครู และบุคลากรทางการศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุภารกิจของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ เกี่ยวกับงานนิเทศภายในสถานศึกษา และมีผู้ให้แนวคิดไว้หลายทัศนะดังเช่น แนวคิดของ กลิคแมน, กอร์ดอน และรอส-กอร์ดอน (Glickman, Gordon & Ross-Gordon, 2007: 299-300) ที่กำหนดขอบข่ายงานนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ 5 งาน คือ การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง (Direct Assistance to Teachers) การพัฒนาทางวิชาชีพ (Professional Development) การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม (Group Development) การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development) การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (Action Research)

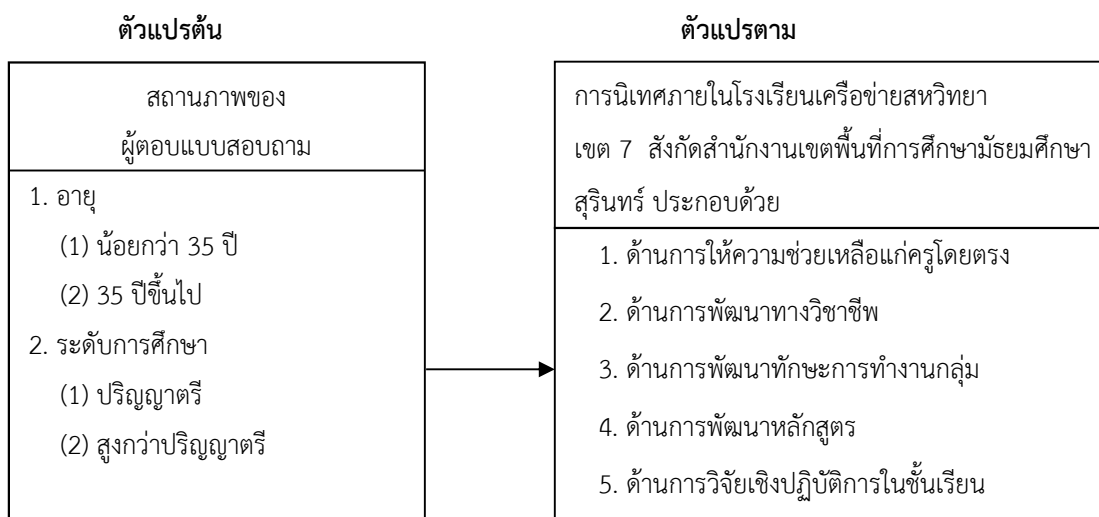
จากที่มา และความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเรื่องความต้องการการนิเทศภายในเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้เป็นข้อมูลในการพัฒนา ปรับปรุง ปรับเปลี่ยน เพื่อผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของการเรียนการสอนได้รับผลประโยชน์จากการสอนของครูอย่างเต็มประสิทธิภาพ และยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการนิเทศภายในโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์
2. เพื่อเปรียบเทียบการการนิเทศภายในโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ตามการประเมินของครู โดยจำแนกตามอายุ และระดับการศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการนิเทศภายในโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ จึงกำหนดกรอบแนวคิดการนิเทศภายในโรงเรียน ของกลิคแมน, กอร์ดอน และรอส-กอร์ดอน (Glickman, Gordon & Ross-Gordon, 2007: 299-300) ดังนี้ 1) ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง 2) ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ 3) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 5) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ซึ่งสรุปเป็นกรอบแนวคิด ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 150 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 108 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 607-610) และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) เพื่อเลือกกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละโรงเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการนิเทศภายในโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ และระดับการศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีจำนวน 30 ข้อ ในขอบข่าย 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง 6 ข้อ
2. ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ 6 ข้อ
3. ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 6 ข้อ
4. ด้านการพัฒนาหลักสูตร 6 ข้อ
5. ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน 6 ข้อ

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อนำมาสร้างเครื่องมือ

3.2 สังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และข้อมูลต่างๆเพื่อกำหนดเป็นนิยามศัพท์เฉพาะ และนำมาพัฒนาเป็นแบบสอบถามการวิจัยเรื่องการนิเทศภายในโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

3.3 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเรื่องที่จะศึกษา โดยศึกษาปรับปรุงเครื่องมือจากการศึกษาเอกสาร ตำรา วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ทั้ง 5 ด้าน

3.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไขสำนวนและความถูกต้องของการใช้ภาษา ความครอบคลุมตามขอบเขต และนิยามศัพท์

3.5 นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขแล้วเสนอให้คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบ เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) ของแบบสอบถาม และเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 ขึ้นไป โดยแบบสอบถามงานวิจัยฉบับนี้ได้ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่าระหว่าง 0.67 – 1.00 ทุกข้อคำถาม

3.6 นำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข และนำมาให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจแก้ไขการใช้ภาษาในแบบสอบถามให้ถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น

3.7 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญจนมีความสมบูรณ์ และมีความเหมาะสมแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่เป็นกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างครูโรงเรียนในเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ จำนวน 30 คน

3.8 นำผลการทดลองใช้จากข้อ 3.7 มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) และแบบสอบถามในงานวิจัยฉบับนี้ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมีค่า 0.92

3.9 จัดทำแบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ขออนุญาตจากภาคิวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ส่งถึงผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ จำนวน 12 โรงเรียน เพื่อขออนุญาต และขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล

4.2 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูโรงเรียนในเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 108 ฉบับ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามที่ได้รับคืน และนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ ดังนี้

5.1 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของครูผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการคำนวณหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) จำแนกตาม อายุ และระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

5.2 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.3 นำผลที่ได้ไปวิเคราะห์โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินความต้องการใช้แนวการประเมินค่าของบุญชม ศรีสะอาด (2556: 21-22) จากนั้นกำหนดเกณฑ์ในการแปลค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง มีการนิเทศอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีการนิเทศอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีการนิเทศอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีการนิเทศอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีการนิเทศอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.4 ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติค่าทีแบบสองกลุ่มเป็นอิสระต่อกัน (Independent t-test)

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติดังต่อไปนี้

6.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

6.1.1 หาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item-Objective Congruence : IOC)

6.1.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach (1974)

6.2 สถิติพื้นฐาน

6.2.1 ความถี่

6.2.2 ร้อยละ

6.2.3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

6.2.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)

6.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

6.3.1 การทดสอบค่าที (t-test แบบ Independent)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาการนิเทศภายในโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการวิจัย ได้ดังนี้

1.1 ข้อมูลครูผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ มีจำนวนทั้งหมด 108 คน พบว่าเป็นผู้ที่มีอายุน้อยกว่า 35 ปี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 42.60 และเป็นผู้ที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 57.40 เป็นผู้ที่มีการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 44.40 และเป็นผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 55.60

1.2 การนิเทศภายในโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง โดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ รองลงมาคือ การให้ความช่วยเหลือครูเพื่อให้สามารถช่วยเหลือตนเองในการปรับปรุงการเรียนการสอน และการให้คำปรึกษา และแนะนำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน ตามลำดับ

1.3 การนิเทศภายในโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ โดยภาพรวมมีอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ สนับสนุนให้ครูมีโอกาสศึกษาต่อ รองลงมาคือ สนับสนุนให้ครูมีการแลกเปลี่ยนข่าวสาร และความคิดเห็นทางวิชาการระหว่างกัน ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ส่งเสริมให้ครูเสนอผลงานทางวิชาการเพื่อสร้างความก้าวหน้าในวิชาชีพ ตามลำดับ

1.4 การนิเทศภายในโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม โดยภาพรวมมีอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีการนิเทศภายในโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม อยู่ในระดับมาก โดยการส่งเสริมสนับสนุนด้านขวัญและกำลังใจแก่ครู รองลงมาคือ การส่งเสริม และสนับสนุนให้บุคลากรยอมรับแบบแผน และปฏิบัติตามกฎเฉพาะขององค์กร รวมถึงการลดความขัดแย้งภายในกลุ่มโดยกระบวนการทำงานเป็นทีม และการใช้หลักการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมชื่นชมเมื่อครูประสบความสำเร็จ ตามลำดับ

1.5 การนิเทศภายในโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยภาพรวมมีอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ การส่งเสริมให้ใช้กลุ่มโรงเรียนเป็นเครือข่ายเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรรองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ สนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อจัดทำ และใช้หลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ

1.6 การนิเทศภายในโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ด้านการวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวมมีอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีการนิเทศภายในโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 ด้านการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก โดยมีการเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน รองลงมาคือ การสนับสนุนงบประมาณสำหรับการทำวิจัยในชั้นเรียน และการส่งเสริมให้ใช้ผลการวิจัยในชั้นเรียนในการแก้ปัญหา ตามลำดับ

1.7 ผลการเปรียบเทียบการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการนิเทศภายในโรงเรียนเครือข่าย สหวิทยาเขต 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยจำแนกตามอายุ และระดับการศึกษา มีดังนี้

1.7.1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการนิเทศภายในโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ จำแนกตามอายุ โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

1.7.2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการนิเทศภายในโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการนิเทศภายในโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ พบประเด็นที่สำคัญสามารถนำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. การนิเทศภายในโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่ผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 ต่างตระหนักถึงการนิเทศภายในโรงเรียนในการบริหารงานของโรงเรียน เพราะการนิเทศภายในโรงเรียนจัดเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ผู้ทำกรนิเทศ และผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกัน ร่วมแสวงหาแนวทางในการแก้ปัญหา เพื่อให้มีการพัฒนาเจตคติ และคุณภาพของบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน อันจะส่งผลถึงคุณภาพของงาน ขวัญ กำลังใจของผู้ปฏิบัติงาน และประสิทธิภาพของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอำไพ อุสาหะ(2558)ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ตามความคิดเห็นของครู ผู้บริหารการศึกษามีบทบาทการนิเทศภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการนิเทศภายในโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยจำแนกตามอายุ และระดับการศึกษา ปรากฏผลดังนี้

2.1 การนิเทศภายในโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ จำแนกตามอายุ โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารได้ใช้ทั้งศาสตร์ และศิลป์ในการดำเนินการโดยการกำหนดนโยบาย มีหลักการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พัฒนาระบบการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การวัดผลประเมินผล การเทียบโอนผลการเรียน การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของอามีเนาะ สาเล้ง(2563) ได้ศึกษาการนิเทศแบบร่วมพัฒนาของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศแบบร่วมพัฒนาของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบการนิเทศแบบร่วมพัฒนาของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างก็มีความคิดเห็นต่อการนิเทศแบบร่วมพัฒนาของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 การนิเทศภายในโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 ได้มีการจัดประชุมอบรมในรูปแบบต่างๆ เช่น การประชุมปฏิบัติการ การสัมมนา การอภิปรายกลุ่ม ทั้งยังส่งเสริมให้ครูได้เข้าร่วมการพัฒนาวิชาชีพ เพื่อให้เกิดการนำทักษะความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมการอบรมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพประเมินเพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข ให้เกิดการพัฒนาเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพร แซ่ลี(2563) ได้ศึกษาการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชนอำเภอสะเดา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน อำเภอสะเดา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน อำเภอสะเดา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสงขลา จำแนกตามวุฒิ การศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน พบว่า ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน โดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน โดยภาพรวม และรายด้านแตกต่างกัน ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

การนิเทศภายในโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ในครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังต่อไปนี้

1. ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ผู้บริหารควรมีการให้คำปรึกษา แนะนำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน และการให้ความช่วยเหลือครูเพื่อให้สามารถช่วยเหลือตนเองในการปรับปรุงการเรียนการสอนที่สอน
2. ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพการส่งเสริม และสนับสนุน ผู้บริหารควรมีการให้ความสนใจในหลักการ เทคนิคการสอน และความรู้ในวิชาที่สอน และมีการนำข้อมูลที่ได้จากการนิเทศภายในไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
3. ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ผู้บริหารควรมีการสร้างบรรยากาศที่ถึง ความเข้าใจในกระบวนการทำงาน โดยยึดวัตถุประสงค์ขององค์กรเป็นหลัก และการใช้หลักการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมชื่นชมเมื่อครูประสบความสำเร็จ
4. ด้านการพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารควรมีการมีส่วนร่วมในการนิเทศติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และการสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อปรับปรุง และพัฒนาให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน
5. ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ผู้บริหารควรมีการให้คำปรึกษา แนะนำ และให้ความรู้เรื่องการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ชุมชน สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). **คู่มือดำเนินการพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับครู และศึกษานิเทศก์**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- สุภาพร แซ่ลี. (2563). **การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน อำเภอสะเตา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา**. สารนิพนธ์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- อามีเนาะ สาเล็ง. (2562). **การนิเทศแบบร่วมพัฒนาของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษายะลา เขต 3**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- อำไพ อูสาหะ (2558). **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา .
- Glickman, C. D.; Gordon, S.P.; & Ross-Gordon, J.M. (2007). **Supervision and Supervision And Curriculum Development**. 135-148. Instructional Leadership: A Developmental Approach. (7th Ed.). Boston: Allyn & Bacon.